

chương trình đào tạo cho sinh viên.

Diễn hình là Trung tâm Nghiên cứu - Khởi nghiệp sáng tạo thuộc Đại học Vinh - điểm sáng về phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo trong trường đại học tại Nghệ An. Được thành lập từ tháng 8/2018, trung tâm có nhiệm vụ tham mưu cho Hiệu trưởng triển khai các hoạt động hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng và phát huy tiềm lực khoa học - công nghệ của nhà trường; tạo môi trường nghiên cứu thuận lợi cho cán bộ, giảng viên và người học; tổ chức, hỗ trợ các dịch vụ trong hoạt động nghiên cứu - khởi nghiệp sáng tạo và triển khai các hoạt động nghiên cứu, ứng dụng và chuyển giao khoa học - công nghệ. Với sự ra đời của trung tâm, hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo được Trường Đại học Vinh đặc biệt quan tâm, bước đầu đạt được những kết quả khá ấn tượng:

- Chú trọng cung cấp kiến thức và khơi dậy tinh thần khởi nghiệp, sáng tạo trong sinh viên: Tổ chức các diễn đàn về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo như: “Khát vọng tuổi trẻ” (2018), “Thời 4.0 người Việt trẻ đang ở đâu?” (2018), “Thanh niên 4.0 cần làm gì và như thế nào” (2018), “Câu chuyện đi làm và khởi nghiệp của sinh viên” (2018), tổ chức khóa đào tạo về “Khởi sự kinh doanh”, các Talk show như “Bí mật của thành công” (2019), “Sinh viên khởi nghiệp và hội nhập quốc tế” (2019), “Định vị bản thân - Tư duy khởi nghiệp” (2019)...; Tổ chức Cuộc thi “Ý tưởng, dự án khởi nghiệp sáng tạo sinh viên”, chọn sản phẩm dự thi Cuộc thi “Học sinh, sinh viên với ý tưởng khởi nghiệp cấp Quốc gia” nhằm cụ thể hóa kế hoạch, nội dung công tác đoàn và phong trào thanh niên của Nhà trường, đồng hành với thanh niên trong hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Chuỗi hoạt động đã “truyền lửa” về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho học sinh, sinh viên: “Là những sinh viên đang đứng giữa thời kì vàng của sự

khởi nghiệp, chúng em muốn thử thách bản thân trong sáng tạo công nghệ với hi vọng sẽ mang lại lợi ích cho mọi người” - Bạn Hồ Thị Ngọc Trâm (60A3-Sur phạm tiếng Anh) nhóm trưởng của dự án “WORLDLANCER” đạt giải Ba cuộc thi “Ý tưởng, dự án khởi nghiệp trong thanh niên tỉnh Nghệ An” năm 2021 chia sẻ.

- Phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ Nghệ An tổ chức chuỗi các hoạt động về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo thuộc Cuộc thi “Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo” tỉnh Nghệ An hàng năm. Phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ tổ chức thành công Techfest vùng Bắc Trung bộ năm 2018, 2020. Tổ chức chuỗi các hoạt động đào tạo, tập huấn về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, gồm: tổ chức đào tạo giảng viên nguồn về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo (ToT), tập huấn cơ bản về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho các cán bộ có tiềm năng quản lý, giảng viên, cán bộ Đoàn - Hội tại các trường đại học, các tổ chức chính trị - xã hội vùng Nghệ An, Thanh Hóa, Hà Tĩnh (2018); tổ chức 06 khóa tập huấn về định hướng, tư duy, kỹ năng và công cụ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho 300 sinh viên, thanh niên vùng Nghệ An, Thanh Hóa, Hà Tĩnh (2018); phối hợp với Báo Diễn đàn Doanh nghiệp, VCCI cùng các đơn vị đối tác tổ chức chương trình “Tập huấn kỹ năng cố vấn về Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo” (2019) cho đối tượng là doanh nhân, giảng viên, sinh viên các trường đại học, cao đẳng khu vực Bắc Trung bộ. Tổ chức Hội thảo về kết nối đầu tư (2018) và chuỗi 8 hội thảo xây dựng Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại các trường đại học, cao đẳng thuộc 3 tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An và Hà Tĩnh (2019) nhằm xây dựng, thúc đẩy phong trào khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, hình thành hệ sinh thái và liên kết vùng về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo khu vực Thanh - Nghệ - Tĩnh, liên kết hệ sinh thái khu vực với hệ sinh thái quốc gia (doanh nghiệp khởi nghiệp, trường đại học, viện nghiên cứu, quỹ đầu tư, tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp). Phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Nghệ An tổ chức Tọa đàm “Phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong thời đại Cách mạng công nghiệp 4.0” và Lễ ký kết đầu tư 1 triệu USD của VinaCapital Ventures vào Công ty cổ phần Công nghệ GoStream (2021). Đây

là hoạt động nhằm khơi dậy đam mê, tinh thần khởi nghiệp trong giới trẻ, tạo môi trường kết nối các nguồn lực hỗ trợ, đầu tư xây dựng, phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong khu vực. Trường Đại học Vinh đạt Giải Nhất Giải thưởng Sáng tạo Khoa học - Công nghệ tỉnh Nghệ An (năm 2020) trong lĩnh vực Giáo dục và Đào tạo với sản phẩm “Hệ thống dạy học trực tuyến cho đào tạo tiếp cận năng lực” của nhóm tác giả GS.TS. Nguyễn Huy Bằng và các cộng sự. Đây là hệ thống dạy học e-learning được xây dựng để triển khai thực hiện các mô hình dạy học hiện đại đáp ứng các yêu cầu, nhiệm vụ của trường đại học trong tình hình mới. Trường cũng đã đăng ký và được chấp nhận đơn hợp lệ 2 sáng chế sở hữu trí tuệ.

- Nhà trường còn gặt hái được nhiều kết quả ấn tượng trong hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học như: năm 2020, số lượng công bố bài báo khoa học trên tạp chí quốc tế thuộc danh mục Web of Science tăng 41,11% so với năm 2019 và phấn đấu đạt mốc 100 bài/năm vào năm 2022; đạt chuẩn 4 sao theo định hướng nghiên cứu của Hệ thống Đối sánh Chất lượng Giáo dục đại học (UPM), trong đó có nhiều tiêu chí đạt 5 sao; có 10 chương trình đào tạo đã được kiểm định chất lượng, trong đó có 2 chương trình được kiểm định theo tiêu chuẩn quốc tế AUN-QA. Nhà trường cũng chủ trương đẩy mạnh xây dựng và tổ chức hoạt động các nhóm

nghiên cứu, nhóm nghiên cứu mạnh (đã được cụ thể hóa trong Quy chế tổ chức và hoạt động Trường Đại học Vinh ban hành theo Nghị quyết 06/NQ-HĐT ngày 12/5/2021 của Hội đồng trường) nhằm thực hiện hoạt động nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ, đáp ứng nhu cầu phát triển của nhà trường, góp phần phục vụ hiệu quả cho sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước.

Cùng với Trường Đại học Vinh, các trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp cho sinh viên cũng được thành lập ở nhiều trường như: Trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp cho sinh viên của Trường Cao đẳng kỹ thuật công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc (2021); Câu lạc bộ Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của Trường Cao đẳng Việt - Đức Nghệ An (2021)... Đây là những mô hình thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp sáng tạo trong trường đại học với tầm nhìn trở thành một vườn ươm khởi nghiệp, ươm mầm, tư vấn, tổ chức hiệu quả các hoạt động khởi nghiệp, đồng hành cùng sinh viên khởi nghiệp thành công. Ở Trường Cao đẳng Việt - Đức Nghệ An, trong những năm

Một số hoạt động KNDMST của Trường Đại học Vinh

qua, nhận thức được tầm quan trọng của vấn đề khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong thanh niên, học sinh, sinh viên, Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường luôn quan tâm, chỉ đạo, khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi để khơi dậy phong trào khởi nghiệp kinh doanh trong học sinh, sinh viên nhà trường. Trong năm 2021, hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong nhà trường có nhiều chuyển biến tích cực, lan tỏa, tạo được những điểm sáng, nhiều ý tưởng, dự án khởi nghiệp hình thành các sản phẩm và phát triển trên thị trường, tham gia đạt các giải xuất sắc tại các cuộc thi quốc gia, thu hút sự quan tâm từ các doanh nghiệp, nhà đầu tư, với một số dự án nổi bật như: dự án “Gậy thông minh” đạt giải nhất tại Cuộc thi Startup Kite năm 2021, dự án “Trung tâm dịch vụ sửa chữa điện thông minh, điện dân dụng, điện lạnh 24/7” lọt top 20 dự án khởi nghiệp tiềm năng Cuộc thi Techfest Nghệ An open 2021 và dự án “Xe lăn điện mặt trời”. Câu lạc bộ Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của nhà trường được Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tặng Bằng khen cơ sở giáo dục nghề nghiệp có thành tích trong công tác hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp. Năm 2022, Câu lạc bộ Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tiếp tục tăng cường các hoạt động tuyên truyền với nhiều hình thức nhằm giúp học sinh, sinh viên hiểu rõ bản chất, ý nghĩa của vấn đề khởi nghiệp, lập nghiệp, tự tạo việc làm, qua đó nỗ lực, cố gắng trong suốt thời gian học tập, rèn luyện trong nhà trường; thúc đẩy lan tỏa tinh thần khởi nghiệp và trang bị các kiến thức, kỹ năng từng bước hình thành tinh thần khởi nghiệp, tạo sự chuyển biến về đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp bằng nhiều hình thức. Trường Cao đẳng kỹ thuật công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc cũng là một điểm sáng trong việc triển khai nhiều hoạt động về công tác khởi nghiệp như: Tổ chức sinh hoạt câu lạc bộ khởi nghiệp, tổ chức các buổi tập huấn kiến thức, kỹ năng, đưa nội dung khởi nghiệp vào giảng dạy nhằm thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp trong học sinh, sinh viên, thường xuyên tổ chức các đợt tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ, giảng viên phụ trách công tác khởi nghiệp, tổ chức buổi tọa đàm chia sẻ về nội dung “Hình thành và phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh Nghệ An” (3/2021)... Lựa chọn khởi nghiệp và thành công từ trường nghề không còn là chuyện hiếm ở Trường Cao đẳng Kỹ thuật Công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc. Đây cũng là nơi tạo những

bước tiến đầu tiên để các sinh viên được phát huy năng lực, sở trường của mình.

Bên cạnh đó, nhằm khơi dậy tinh thần khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo trong học sinh, sinh viên, trong thời gian qua, Ban Thường vụ Tỉnh đoàn, Ban Thư ký Hội Sinh viên tỉnh Nghệ An đã tổ chức nhiều chương trình, hoạt động hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo trong tất cả các lĩnh vực. Qua đó, trang bị cho học sinh, sinh viên những kiến thức về khởi nghiệp, khởi sự kinh doanh, khơi dậy đam mê và ươm mầm các ý tưởng khởi nghiệp - tạo tiền đề giúp các em có thêm động lực, kinh nghiệm trong quá trình lập nghiệp. Bên cạnh việc đổi mới chương trình đào tạo theo hướng phát huy năng lực người học và đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động, giảm giờ học lý thuyết, tăng khối lượng thực hành, chú trọng rèn luyện kỹ năng thực hành nghề nghiệp, Đoàn các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh Nghệ An còn tổ chức nhiều hoạt động thiết thực, ý nghĩa nhằm trang bị kiến thức về khởi nghiệp, sáng tạo cho học sinh, sinh viên. Trong năm 2021, các cấp bộ Đoàn đã tổ chức được hơn 200 chương trình, hoạt động trang bị kiến thức khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo cho học sinh, sinh viên. Thực hiện chủ trương của Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, từ năm 2016 đến nay, Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Nghệ An chức cuộc thi “Ý tưởng, dự án khởi nghiệp trong thanh niên tỉnh Nghệ An” nhằm tạo môi trường để học sinh, sinh viên được trải nghiệm. Phong trào sinh viên khởi nghiệp, ý tưởng sáng tạo và sinh hoạt các câu lạc bộ học thuật trong nhà trường cũng diễn ra sôi nổi với các hội thi chuyên môn nghiệp vụ, rèn nghề cho sinh viên. Đây thực sự là những ngày hội và là sân chơi bổ ích cho sinh viên.

3. Kết luận

Khởi nghiệp đang là một xu thế phát triển mạnh mẽ trong giới trẻ, trong đó trường đại học được xem là một trụ cột quan trọng trong hệ sinh thái khởi nghiệp. Để tạo sự thay đổi tổng thể trong cả hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam, các trường đại học cần phải nhấn mạnh trọng tâm đào tạo của mình - không chỉ là kiến thức hàn lâm, mà còn xây dựng kỹ năng toàn diện cho sinh viên. Thay cho cách dạy lý thuyết, các trường cần chuyển sang dạy học thông qua trải nghiệm, mục đích là để giúp người học hiểu cách tư duy của những người khởi nghiệp và có khả năng lựa chọn những quyết định tốt nhất trong một bối cảnh cụ thể. Các trường đại học cần tăng cường năng lực đội ngũ giảng viên đào tạo về khởi nghiệp và tạo cơ hội cho sinh viên tham gia các hoạt động ngoại khóa (câu lạc bộ kinh doanh, tọa đàm với doanh nhân, các sự kiện xã hội...). Các chương trình đào tạo cũng phải thường xuyên được cập nhật, trong đó tăng cường các môn học về khởi sự kinh doanh. Để tăng cường phát triển năng lực kinh doanh và mong muốn khởi nghiệp của sinh viên, các trường cần thường xuyên tổ chức các câu lạc bộ kinh doanh để sinh viên có thể tự lên ý tưởng và thực hiện các dự án kinh doanh nhỏ, qua đó tăng cường khả năng lãnh đạo và điều hành cũng như các quan hệ xã hội. Bên cạnh đó, các trường đại học cần tham gia mạnh mẽ hơn vào quá trình hỗ trợ khởi nghiệp, thông qua gắn kết với giới làm chính sách, giới doanh nhân. Sự gắn kết đó giúp nâng cao uy tín của nhà trường

Trao giải cuộc thi “Ý tưởng, dự án khởi nghiệp trong thanh niên tỉnh Nghệ An năm 2021”

trong xã hội, biến nhà trường thành một yếu tố không thể thiếu trong hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia.

Ngày 30/10/2017, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1665/QĐ-TTg về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025” (Đề án 1665). Việc tạo ra giá trị cho bản thân qua các kiến thức khởi nghiệp giúp sinh viên dễ dàng hơn trong việc tìm được công việc yêu thích với mức lương phù hợp hoặc tự tin thành lập doanh nghiệp khởi nghiệp, qua đó đóng góp tích cực cho cộng đồng, xã hội. Việc triển khai Đề án 1665 một cách hiệu quả sẽ tạo ra nền tảng hỗ trợ cộng đồng khởi nghiệp mang tính bền vững cao hơn. Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành quyết định về kế hoạch triển khai Đề án 1665 và có công văn hướng dẫn các cơ sở đào tạo triển khai công tác hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp. Theo thống kê, đến nay cả nước đã có 50% các trường đại học thành lập được các câu lạc bộ khởi nghiệp; 70 cơ sở đào tạo bố trí được không gian hỗ trợ khởi nghiệp dành cho học sinh, sinh viên; có khoảng 45 cơ sở đào tạo đã thành lập được các trung tâm hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp.

Tại Nghệ An, sau hơn 4 năm triển khai thực hiện, có thể nói, phong trào khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở các trường đại học đã đi đúng hướng, đạt những kết quả bước đầu đáng ghi nhận. Nhìn tổng thể, đây chính là thành quả của các chính sách đúng đắn trong thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong trường học của Đảng và Nhà nước cũng như sự định hướng phù hợp của tỉnh Nghệ An. Tín hiệu vui từ các trường đại học hôm nay cho chúng ta hy vọng vào nguồn nhân lực tương lai. Đó là thể hệ đủ sức tham gia phát triển hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia, hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo./.